

ROLUL SITUAȚIEI PREINFRAȚIONALE ÎN COMITEREA ACTULUI INFRAȚIONAL

Iurie LARII

doctor în drept, profesor universitar

Mihail DAVID

doctor în drept

THE ROLE OF THE PRE-CRIMINAL SITUATION IN COMMITTING THE CRIMINAL ACT

Iurie LARII

PhD, university professor

Mihail DAVID

PhD

Conținutul respectivului articol științific reflectă aspectele ce vizează situația preinfrațională și rolul acesteia în declanșarea actului infrațional. Este vorba despre acele împrejurări obiective care, în comun cu trăsăturile psihice ale individului, influențează comportamentul infrațional. În esență, situațiile care precedă infrațiunea, reieșind din conținutul lor obiectiv, pot fi delimitate în: criminogene, care conțin premise obiective pentru comiterea infracțiunii, și noncriminogene sau neutre, care pot chiar să împiedice săvârșirea faptei infraționale.

Cuvinte-cheie: situație preinfrațională, situație criminogenă, situație noncriminogenă, act infrațional, comportament infrațional, mecanism infrațional.

The content of the respective scientific article reflects the aspects regarding the pre-criminal situation and its role in criminal act releasing. It is about those objective circumstances that, in common with the psychic features of the individual, influence the criminal behavior. In essence, the situations preceding the crime, arising from their objective content, can be delimited into: criminogenic, which contain objective premises for the commission of the crime, and non-criminogenic or neutral, which may even prevent the commission of the criminal act.

Keywords: pre-criminal situation, criminogenic situation, non-criminogenic situation, criminal act, criminal behavior, criminal mechanism.

Introducere. În linii generale, poate fi spus că comportamentul infrațional este o noțiune mai vastă decât fapta infrațională. Astfel, în dreptul penal *infrațiunea* este definită ca o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Din această definiție sesizăm, mai întâi de toate, latura exteriorizată a comportamentului omului prin care s-a cauzat prejudicii obiectului protejat de legea penală sau care a fost expus pericolului cauzării unor asemenea prejudicii. Totuși în procesul de cercetare a cauzelor infracțiunilor știința criminologică este interesată nu doar de actul infrațional propriu-zis, ci și de factorii sau împrejurările obiective și subiective care l-au precedat și care au influențat apariția motivelor infraționale, identificarea scopurilor, alegerea mijloacelor, luarea deciziei de a comite infrațiunea etc. La rândul lor, toți acești factori sau împrejurări nu formează la

Introduction. In general, it can be said that criminal behavior is a broader notion than the criminal act. Thus, in criminal law, *the offense* is defined as a prejudicial act, provided by the criminal law, committed with guilt and punishable by criminal punishment. From this definition we notice, first of all, the externalized side of human behavior through which damage has been caused to the object protected by criminal law or which has been exposed to the danger of causing such damage. However, in the process of investigating the causes of crimes, criminological science is interested not only in the criminal act itself, but also in the objective or subjective factors or circumstances that preceded it and that influenced the occurrence of criminal motives, identification of purposes, choice of means, taking the decision to commit the crime, etc. In turn, all these factors or circumstances at that stage do

etapa respectivă componența de infracțiune ca un act finalizat. Acestea însă pot fi incluse în noțiunea de „comportament infracțional”, care cuprinde, în sens criminologic, atât formarea intenției criminale, cât și realizarea ei faptică.

Prin urmare, *comportamentul infracțional* reprezintă procesul ce se desfășoară în timp și spațiu, care include elementele obiective și subiective ce formează componența de infracțiune, precum și fenomenele sau procesele psihologice care determină săvârșirea faptei infracționale.

Orice act, atât licit cât și ilicit, are loc în incinta unui proces, care începe cu apariția ideii de a-l comite și se finalizează cu realizarea acestei idei, adică cu însăși comiterea actului. Iar dacă fapta comisă va constitui o infracțiune, procesul în cauză poate fi definit ca *mecanism al actului infracțional*.

Conținut de bază. Un aspect important în studierea comportamentului infracțional este *analiza mecanismului* acestuia, care presupune consecutivitatea evoluției acțiunilor infracționale, adică apariția intențiilor criminale, luarea deciziei de a săvârși infracțiunea, planificarea activității infracționale și, în final, realizarea acesteia de către infractor. Cu alte cuvinte, acesta este un *proces de interacțiune* a personalității cu factorii externi care formează și determină comportamentul infracțional. În procesul respectiv funcționează elementele psihice ale omului și starea personalității (intelectul, emoțiile, previziunea etc.) care, de fapt, sunt caracteristice și oricărui comportament legal. Totuși, în cazul comportamentului infracțional toate acestea sau, cel puțin, unele din ele au un conținut specific – *orientarea antisocială*.

Având în vedere cele menționate, putem afirma cu certitudine că, alături de elementele psihice ale omului, un rol esențial în declanșarea actului infracțional îl are *situația preinfracțională*. De fapt, aceasta reprezintă o totalitate de împrejurări obiective care influențează nemijlocit comportamentul infracțional. În sens criminologic, situația reprezintă un eveniment sau o stare care determină intenția individului de a comite o faptă infracțională, favorizează sau, dimpotrivă, împiedică săvârșirea ei.

Infractorul, săvârșind fapta prejudiciabilă, acționează de cele mai multe ori într-o anumită situație criminogenă. Împrejurările de viață ale omului reflectate în anumite situații sunt foarte

not form the composition of the crime as a completed act. However, they can be induced in the notion of “criminal behavior”, which includes, in a criminological sense, both the formation of criminal intent and its factual realization.

Therefore, *the criminal behavior* represents the process that takes place in time and space, which includes the objective and subjective elements that form the composition of the crime, as well as the psychological phenomena or processes that determine the commission of the criminal act.

Any act, lawful or unlawful, takes place within a process, which begins with the appearance of the idea of committing it and ends with the realization of this idea, i.e. with the commission of the act itself. And if the deed committed constitutes a crime, the process in question can be defined as *the mechanism of the criminal act*.

Basic content. An important aspect in the study of criminal behavior is the analysis of its mechanism, which involves the consequence of the evolution of criminal actions, i.e. the appearance of criminal intentions, making the decision to commit the crime, planning the criminal activity and, finally, its realization by the offender. In other words, it is a *process of personality interaction* with external factors that form and determine criminal behavior. In this process, man’s psychic elements and personality state are functioning (intellect, emotions, foresight, etc.) which, as a matter of fact, are also characteristic to any legal behavior. However, in the case of criminal behavior, all or at least some of them have a specific content – *antisocial orientation*.

Given the above, we can say with certainty that, along with the psychic elements of man, an essential role in triggering the criminal act is played by the *pre-criminal situation*. In fact, it represents a totality of objective circumstances that directly influence the criminal behavior. In the criminological sense, the situation represents an event or a state that determines the individual’s intention to commit a criminal act, favors or, on the contrary, prevents its commission.

The offender, committing the prejudicial deed, most often acts in a certain criminogenic situation. The circumstances of human life reflected in certain situations are very diverse. This can be a

diverse. Aceasta poate fi o stare destul de îndelungată (situația dificilă în familie) sau un eveniment de scurtă durată (conflictul cu un huligan în stradă), precum și diverse fapte, evenimente ori stări ale oamenilor. Astfel, durata situației poate fi diferită: de la câteva secunde (accidentele rutiere) până la câțiva ani (conflictele apărute din cauza geloziei, urii sau răzbunării).

Orice situație de viață are un conținut obiectiv și subiectiv. Conținutul obiectiv și semnificația subiectivă a situației poate uneori să difere esențial. Spre exemplu, divergențele în opinii cu interlocutorul pot fi percepute ca o înjosire personală; dificultățile materiale temporare pot fi apreciate de unele persoane ca un eșec absolut etc. Este important de menționat faptul că, de regulă, omul nu acționează în conformitate cu situația în sensul ei obiectiv, ci cu imaginațiile sale despre aceasta. De aceea, în multe cazuri situația poate constitui pentru individ doar un pretext de săvârșire a infracțiunii, cu toate că în realitate poate să nu conțină nici un moment provocator.

Reacționând la situația creată, individul acționează în conformitate cu particularitățile caracterului său, cu viziunile și orientările sale valorice. Sursa nemijlocită a actului volitiv, inclusiv a infracțiunii, este interacțiunea situației concrete cu calitățile individuale ale personalității infractorului.

Uneori, împrejurările care formează situația preinfracțională sunt de așa natură încât persoana nu dispune de timp suficient pentru a o analiza și, ca rezultat, aceasta poate reacționa spontan și instantaneu. Sub aspect subiectiv, individul poate să și aprecieze propriile acțiuni ca întâmplătoare sau instinctive. Totuși, în asemenea cazuri funcționează propriile orientări ale personalității, îndeosebi stereotipurile evaluative și comportamentale. În acest sens, legătura causală dintre etapa inițială și cea finală este evidentă și simplu de constatat.

Așadar, situația poate crea premise mai mult sau mai puțin favorabile trecerii la act, punându-l astfel pe subiect în situația de a delibera și a opta între mai multe variante de comportament, însă rezultatul procesului de deliberare depinde numai de gradul de intensitate al orientării antisociale a personalității, iar aspectul final al deciziei este o reflectare elocventă a acestei diferențe de grad. În cazurile când subiectul este lipsit de po-

rather long-term condition (difficult situation in the family) or a short-term event (conflict with a hooligan in the street), as well as various facts, events or states of people. Thus, the duration of the situation may be different: from a few seconds (road accidents) to a few years (conflicts arising from jealousy, hatred or revenge).

Every life situation has an objective and subjective content. The objective content and subjective significance of the situation can sometimes essentially differ. For example, differences of opinion with the interlocutor may be perceived as a personal humiliation; temporary material difficulties can be appreciated by some people as an absolute failure, etc. It is important to notice that, as a rule, man does not act according to the situation in its objective sense, but according to his imaginations about it. Therefore, in many cases the situation can be for the individual only a pretext for committing the crime, although in reality it may not contain any provocative moment.

Reacting to the created situation, the individual acts in accordance with the particularities of his character, with his visions and value orientations. The direct source of the volitional act, including the crime, is the interaction of the concrete situation with the individual qualities of the offender's personality.

Sometimes the circumstances that make up the pre-crime situation are such that the person does not have enough time to analyze it and, as a result he may react spontaneously and instantly. Subjectively, the individual may view his or her own actions as accidental or instinctive. However, in such cases, one's own personality orientations work; especially evaluative and behavioral stereotypes. In this sense, the causal link between the initial and the final stage is obvious and simple to ascertain.

Therefore, the situation can create more or less favorable premises for the act, thus putting the subject in the situation of deliberating and choosing between several variants of behavior, but the outcome of deliberation process depends only on the degree of intensity of the antisocial orientation of the personality, and the final aspect of the decision is an eloquent reflection of this difference in degree. In cases when the subject is deprived of the opportunity to deliberate and

sibilitatea de a delibera și a opta între mai multe variante de comportament – fapta comisă nu este infracțiune (legitimă apărare, stare de extremă necesitate) [1, p. 213].

Situația care precedă infracțiunea, reieșind din conținutul ei obiectiv, urmează a fi delimitată în: *criminogenă* (care conține premise obiective pentru comiterea infracțiunii) și *noncriminogenă* sau *neutră* (care poate chiar să împiedice săvârșirea faptei infracționale).

Situațiile preinfracționale cu caracter criminogen pot apărea în legătură cu diferite împrejurări. Astfel, acestea pot fi: a) create intenționat de însuși infractor în scopul înlesnirii comiterii infracțiunii; b) create de infractor, dar nu în mod special pentru comiterea infracțiunii, însă care o poate favoriza (spre exemplu, aducerea sa la o stare de ebrietate avansată); c) apărute în urma activități negative a altor persoane, inclusiv a victimelor infracțiunii; d) apărute ca rezultat al concursului de împrejurări accidentale; e) provocate de fenomenele stihinice [2, p. 188].

Situația poate fi uneori sursa motivației infracționale. Exemple de asemenea situații pot fi cele de conflict, care determină în multe cazuri infracțiunile cu caracter violent. Certurile în familie care aduc la ofensă și acte de violență asupra persoanei, huliganismul, omorul din motive de răzbunare sau din gelozie, opunerea de rezistență reprezentantului puterii etc. sunt doar câteva exemple de conflict sau acțiuni infracționale care au urmat ca rezultat al conflictului.

Cel mai frecvent se întâlnesc situațiile conflictuale dintre rude. Este vorba mai ales de soți, unde conflictele escaladează deseori pe fondul geloziei sau al consumului excesiv de alcool, concluzia fiind valabilă îndeosebi pentru infracțiunile de omor și vătămări corporale. Unele cercetări relevă faptul că în 34% din cazurile de omor și vătămări corporale grave a existat o asemenea stare conflictuală mocnită în timp și explodată sub influența unui stimulent de moment, de regulă acesta fiind alcoolul [3, p. 28].

Totuși trebuie menționat că uneori starea conflictuală se manifestă sub formă latentă, provocând în final infracțiuni destul de grave, în baza unor planuri abil concepute și bine puse în practică.

Concluzia particulară a acestui aspect re-

choose between several variants of behavior – the act committed is not a crime (self-defense, state of extreme necessity) [1, p. 213].

The situation preceding the crime, arising from its objective content, is to be delimited into: *criminogenic* (which contains objective premises for committing the crime) and *non-criminogenic* or *neutral* (which may even prevent the commission of the criminal act).

Pre-criminal situations of a criminogenic nature may arise in connection with various circumstances. Thus, they can be: a) intentionally created by the offender himself in order to facilitate the commission of the crime; b) created by the offender, but not specifically for crime committing, but which may favor it (for example, bringing him to an advanced state of alcohol intoxication); c) resulting from negative activities of other persons, including victims of crime; d) appeared as a result of the contest of accidental circumstances; e) caused by natural phenomena [2, p. 188].

The situation can sometimes be the source of criminal motivation. Examples of such situations can be conflict, which in many cases leads to violent crime. Family quarrels that lead to offense and acts of violence against the person, hooliganism, murder for reasons of revenge or jealousy, resistance to the representative of power, etc., these are just a few examples of conflict or criminal actions that followed as a result of the conflict.

Conflict situations between relatives are most common. These are mainly spouses, where conflicts often escalate on the background of jealousy or excessive alcohol consumption, the conclusion being valid especially for crimes of murder and bodily harm. Some research reveals that in 34% of cases of murder and serious bodily harm there was such a state of conflict smoldered over time and exploded under the influence of a momentary stimulus, usually alcohol [3, p. 28].

However, it should be noted that sometimes the state of conflict manifests itself in a latent form, ultimately leading to rather serious crimes, based on cleverly designed and well-implemented plans.

The particular conclusion of this aspect lies in the fact that during the recent years the number of crimes of murder and serious bodily harm with

zidă din faptul că în ultimii ani crește numărul infracțiunilor de omor și vătămări corporale grave cu motivație conflictuală de răzbunare și ură acumulată în timp, având la origini fondul patrimonial, afaceri mai mult sau mai puțin oneroase între parteneri, reglări de conturi în lumea interlopă, dreptul asupra pământului sau asupra unor proprietăți imobiliare etc. [3, p. 28].

Certurile și conflictele spontane au adus în mod curios în posturi de victime și persoane absolut nevinovate. În astfel de situații factorul detonator l-a reprezentat în mod cert alcoolul. De regulă, aici nu s-a vizat de la bun început actul infracțional și nu s-a urmărit respectivul rezultat socialmente periculos, însă nici nu s-a întreprins prea mult pentru prevenirea consecințelor nefaste.

În ultima perioadă de timp, dezlănțuirile diabolice, alcoolul, drogurile și, în unele situații, tulburările de comportament au provocat diferite situații de conflict, urmate de săvârșirea multor infracțiuni de omor, vătămări corporale grave, tâlhării și violuri comise cu deosebită cruzime (inclusiv cu decapitarea și tranșarea victimelor), cu un impact psihoemoțional puternic în rândul populației și rezonanță sporită în mass-media.

Referitor la situațiile noncriminogene (neutre), acestea, de regulă, nu favorizează săvârșirea infracțiunii, împiedică sau chiar exclud posibilitatea comiterii actului ilicit. Pentru subiectul care pune la cale comiterea unei fapte social-periculoase, existența unei astfel de situații este o barieră care împiedică atingerea scopului. Astfel de bariere pot fi acțiunile altor persoane, inclusiv cu funcții de răspundere, obstacolele fizice sau regulile speciale care asigură paza obiectului atențării criminale. De asemenea, pot împiedica realizarea scopului necunoașterea de către subiect a căilor de depășire a obstacolelor, incapacitatea acestuia de a-și determina modul de realizare a intenției, precum și lipsa unei informații complete despre anumite stări și evenimente legate de obiectul atențării infracționale [4, p. 148].

Concluzii. Situația joacă un rol esențial în mecanismul comportamentului infracțional, având uneori chiar un rol decisiv. Totuși este inadmisibil excluderea deplină a factorului subiectiv din cadrul mecanismului infracțional. Atitudinea subiectivă, ca element stimulator, există întotdeauna. Poate și

conflicting motivation of revenge and hatred accumulated over time, originating from the patrimonial fund, more or less onerous business between partners, regulations accounts in the underworld, the right to land or real estate, etc. [3, p. 28].

Spontaneous quarrels and conflicts curiously led to victims of absolutely innocent people. In such situations, the detonating factor was certainly alcohol. As a rule, the criminal act was not targeted here from the very beginning and the socially dangerous result was not pursued, but not much was done to prevent the harmful consequences.

During the recent times, evil outbursts, alcohol, drugs and, in some cases, behavioral disorders have led to various situations of conflict, followed by many crimes of murder, grievous bodily harm, robbery and rape committed with particular cruelty (including decapitation and cutting of victims), with a strong psycho-emotional impact among the population and increased resonance in the media.

Regarding non-criminogenic (neutral) situations, they, as a rule, do not favor the commission of the crime, prevent or even exclude the possibility of committing the illicit act. For the subject pleading the commission of a social dangerous act, the existence of such a situation is a barrier that prevents the achievement of the goal. Such barriers may be the actions of others, including those with positions of responsibility, physical obstacles or special rules that provide security for the object of the criminal attack. Also, the achievement of the goal may be prevented in cases when the subject does not know the ways of overcoming obstacles, his inability to determine how to achieve his intention, as well as the lack of complete information about certain states and events related to the object of the criminal attack [4, p. 148].

Conclusions. The situation plays an essential role in the mechanism of criminal behavior, sometimes even having a decisive role. However, it is inadmissible to completely exclude the subjective factor from the criminal mechanism. The subjective attitude, as a stimulating element, always exists. There may not be an interaction between the situation and the personality, if the latter decides everything due to its negative quali-

să nu existe o interacțiune între situație și personalitate, dacă ultima decide totul datorită calităților ei negative. Infracțiunea nu poate fi generată doar în baza influenței situației criminogene, fiindcă aceasta din urmă este întotdeauna percepută și conștientizată de către personalitate. De regulă, dacă respectivul proces psihologic nu are loc, atunci persoana nu poartă nici o vină, deoarece situația nu i-a oferit posibilitate de a acționa altfel.

Însă trebuie luat în considerare faptul că în cazul dat se are în vedere doar interacțiunea cu situația de viață concretă care a precedat infracțiunea. Reieșind din viziunile referitoare la situația criminogenă, este necesar de menționat că rolul factorilor situaționali este absolut indiscutabil: ceea ce personalitatea a dobândit la etapa formării sale se realizează în interacțiune cu situația preinfracțională și, în final, factorul subiectiv dobândește un contur obiectiv, numit „situațional”, în mecanismul comportamentului infracțional.

The crime cannot be generated only on the basis of the influence of the criminogenic situation, because the latter is always perceived and released by the personality. Usually, if the psychological process does not take place, then the person is not guilty, because the situation did not give him the opportunity to act otherwise.

However, it must be taken into account that in this case only the interaction with the concrete life situation that preceded the crime is considered. Based on the visions regarding the criminogenic situation, it is necessary to mention that the role of situational factors is absolutely indisputable: everything that personality have acquired at the stage of its formation is realized in interaction with the pre-criminal situation and, finally, the subjective factor acquires the subjective contour, called “situational”, in the mechanism of the criminal behavior.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Gheorghe Nistoreanu, Costică Păun. Criminologie. București: Ed. Europa Nova, 1996. 318 p. ISBN 973-9183-26-3.
2. Криминология. Учебник для юридических вузов. Издание 2-е, переработанное. Под ред. В.Н. Бурлакова, В.П. Сальникова и С.В. Степашина. Санкт-Петербург: Изда-во «Лань», 1999. 608 с. ISBN 5-8114-0059-4.
3. Iu. Larii, R. Cojocaru, V. Ionașcu, R. Rotaru. Criminalitatea violentă în Republica Moldova: tendințe generale, cauze și condiții. Chișinău: Tipogr. Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, 2018. 40 p. ISBN 978-9975-121-43-9.
4. Gheorghe Gladchi. Criminologie. Manual pentru facultățile de drept și polițienești. Chișinău: CEP USM, 2019. 619 p. ISBN 978-9975-142-99-1.

Despre autori:

Iurie LARII,

*doctor în drept, profesor universitar,
prorector pentru știință,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
al Republicii Moldova
e-mail: iulari72@gmail.com*

Mihail DAVID,

*doctor în drept,
IPA, Constanța, România
e-mail: david_mihail@yahoo.com*

About authors:

Iurie LARII,

*PhD, university professor
Prorector for Science
of the Academy “Ștefan cel Mare”
of the MIA of the Republic of Moldova
e-mail: iulari72@gmail.com*

Mihail DAVID,

*PhD,
IPA, Constanta, Romania
e-mail: david_mihail@yahoo.com*